

ТАКСОНОМІЯ

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Когнітивні рівні охоплення можна визначити наступним чином:

Рівень А. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання».

Рівень В. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання», «Розуміння».

Рівень С. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання», «Розуміння», «Застосування».

Рівень D. Необхідний кваліфікаційний рівень «Знання», «Розуміння», «Застосування» та «Аналіз»/«Синтез»/«Оцінка».

№	Кваліфікаційні вимоги до учасників екзамену «Цивільне процесуальне право» за темами	Рівні компетентності	Коментарі, зауваження, пропозиції
1.	Загальні положення цивільного процесуального права (питома вага 10%)		
1.1.	<p>Форми захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види форм захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави; • сутність і природа правосуддя в цивільних справах. 	В	
1.2.	<p>Цивільне процесуальне право: поняття, предмет, методи, система.</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття і предмет цивільного процесуального права; • метод правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин; • система цивільного процесуального права; • система судів цивільної юрисдикції. 	В	
1.3.	<p>Джерела цивільного процесуального права</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • цивільне процесуальне законодавство; • судова практика в цивільному судочинстві. 	В	
1.4.	<p>Поняття, завдання, стадії цивільного судочинства</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність цивільного судочинства; • зміст завдань цивільного судочинства; • стадії цивільного судочинства. 	С	
1.5.	Структура цивільного процесу (цивільного судочинства)	В	

	<p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • види проваджень в цивільному судочинстві. 		
2.	Принципи цивільного процесуального права (питома вага 5%)		
2.1.	<p>Принципи цивільного судочинства: поняття та значення.</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття принципів цивільного судочинства; • значення принципів цивільного судочинства; • правові аксіоми у цивільному судочинстві. 	С	
2.2.	<p>Характеристика окремих принципів цивільного процесуального права.</p> <p>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • принцип верховенства права; • принцип права на суд; • принцип правової визначеності; • принцип пропорційності; • принцип доступності правосуддя; • здійснення правосуддя виключно судами; • незалежність суддів і підкорення їх лише закону; • державної мови судочинства; • гласність судового процесу; • законності; • диспозитивності; • змагальності; • публічності та судового керівництва; • процесуальної рівноправності сторін; • забезпечення апеляційного та касаційного оскарження судових рішень; • усності та писемності; • безпосередності судового розгляду; • обов'язковості рішень суду 	С	

3.	Цивільні процесуальні правовідносини: поняття та елементи (питома вага 5%)		
3.1.	Поняття та загальна характеристика цивільних процесуальних правовідносин. <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i> <ul style="list-style-type: none"> • поняття цивільних процесуальних правовідносин їх особливості та елементи; • підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин. 	В	
3.2.	Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин та їх класифікація <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i> <ul style="list-style-type: none"> • поняття суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин; • види суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин. 	С	
4.	Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Відводи (питома вага 6%)		
4.1.	Склад суду, <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i> <ul style="list-style-type: none"> • правосуб'єктність органів судової влади; • склад суду; • секретар судового засідання; • судовий розпорядник. 	В	
4.2.	Відводи. <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i> <ul style="list-style-type: none"> • відвід судді; • відвід секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача. 	С	
5.	Учасники цивільного процесу (питома вага 10%)		

5.1.	<p>Процесуально – правовий статус сторін у цивільному процесі. У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття сторін у цивільному процесі; • процесуальні права та обов'язки сторін; • процесуальна співучасть; • неналежний відповідач і порядок його заміни. Залучення співвідповідачів; • процесуальне правонаступництво. 	С	
5.2.	<p>Треті особи У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмету спору; • треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.- 	В	
5.3.	<p>Органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підстави та форми участі у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб; • порядок порушення цивільної справи на захист прав, свобод та інтересів інших осіб; • особливості представництва інтересів громадянина або держави прокурором. 	В	
5.4.	<p>Представництво у цивільному процесі. У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільний процес» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття представництва у цивільному процесі; • види представництва у цивільному судочинстві; • процесуальне становище та повноваження представника у цивільному процесі. 	С	

5.5.	<p>Особи, що сприяють здійсненню судочинства У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • цивільно – процесуальний статус свідка; • цивільно – процесуальний статус експерта; • цивільно – процесуальний статус спеціаліста; • цивільно – процесуальний статус перекладача; • цивільно – процесуальний статус особи, яка надає правову допомогу. 	С	
6.	<p>Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ (питома вага 5%)</p>		
6.1.	<p>Цивільна юрисдикція судів. У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття цивільної юрисдикції; 	В	
6.2.	<p>Підсудність цивільних справ: поняття та різновиди. У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття підсудності у цивільному судочинстві; • правила територіальної підсудності цивільних справ; • наслідки порушення правил підсудності; • порядок передачі справи з одного суду до іншого. 	С	
7.	<p>Умови процесуальної діяльності (питома вага 5%)</p>		
7.1.	<p>Строки у цивільному процесі. У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття цивільних процесуальних строків та їх види; • обчислення цивільних процесуальних строків; • продовження та поновлення цивільних процесуальних строків; • службові строки. 	С	
7.2.	<p>Судові витрати</p>	В	

	<p><i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види судових витрат; • судовий збір, та підстави його повернення; • витрати на правову допомогу та інші витрати, пов'язані з розглядом справи; • розподіл судових витрат між сторонами. 		
7.3.	<p><i>Заходи процесуального примусу</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття процесуального примусу; • підстави застосування заходів процесуального примусу; • види заходів процесуального примусу. 	С	
8.	Докази і доказування в цивільному судочинстві (питома вага 8%)		
8.1.	<p><i>Доказування в цивільному судочинстві</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття доказування в цивільному процесі; • суб'єкти та предмет доказування; • засоби доказування; • факти, які не потребують доказування. 	С	
8.2.	<p><i>Докази в цивільному судочинстві: поняття, види, забезпечення.</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та види судових доказів; • належність і допустимість доказів; • оцінка доказів; • забезпечення доказів. 	С	
9.	Позовне провадження (питома вага 16%)		

9.1.	<p>Позов у цивільному процесі У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття позову та його елементи. Види позовів; • право на пред'явлення позову; • захист відповідача від пред'явленого позову; • зміна позову. Відмова від позову і визнання позову. Мирова угода сторін; • забезпечення позову. 	С	
9.2.	<p>Подання позову до суду. Відкриття провадження У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процесуальний порядок пред'явлення позову. Наслідки його неотримання; • позовна заява як процесуальна форма виразу позову, її зміст (реквізити). Порядок виправлення недоліків; • підстави для відмови у відкритті провадження у справі; • правові наслідки відкриття провадження у справі. 	С	
9.3.	<p>Провадження у справі до судового розгляду як стадія цивільного процесу У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та загальна характеристика провадження у справі до судового розгляду; • зміст і порядок проведення попереднього судового засідання; • призначення справи до судового розгляду. • судові повідомлення і виклики. 	В	
9.4.	<p>Судовий розгляд цивільних справ У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та значення стадії судового розгляду; • процесуальний порядок судового розгляду; • відкладення розгляду справи та перерва в її розгляді. Зупинення 	С	

	<p>провадження у справі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • закінчення розгляду справи без ухвалення судового рішення; • фіксування судового процесу; • електронне судочинство. 		
9.5.	<p>Судові рішення першої інстанції: поняття, види, зміст. <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття, види і зміст судового рішення; • вимоги, яким повинно відповідати судове рішення; усунення недоліків рішення судом, який його ухвалив; • набрання рішення законної сили; • ухвали суду першої інстанції. 	С	
10.	<p>Спрошені провадження та процедури цивільного судочинства (питома вага 10%)</p>		
10.1.	<p>Поняття та особливості наказного провадження. Судовий наказ. <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття та суть наказного провадження; • специфічні ознаки наказного провадження; • вимоги за якими може бути видано судовий наказ; • форма і зміст заяви про видачу судового наказу; • порядок видачі судового наказу; • зміст судового наказу; • повідомлення боржникові про судовий наказ; • набрання судовим наказом законної сили; • оскарження і скасування судового наказу. 	В	
10.2.	<p>Окреме провадження: загальна характеристика та особливості. <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • окреме провадження як вид непозовного цивільного судочинства; 	В	

	<ul style="list-style-type: none"> • справи які підлягають розгляду в порядку окремого провадження; • склад суду в окремому провадженні. Особи, які беруть участь у розгляді справ окремого провадження; • особливості процесуального порядку розгляду та вирішення справ окремого провадження; • справи про зміну правового статусу фізичної особи та встановлення фактів, що мають юридичне значення; • справи про визнання або відновлення неоспорюваних суб'єктивних прав; • справи про застосування встановлених законом заходів щодо захисту прав та законних інтересів. 		
10.3.	<p>Заочний розгляд справи У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • умови та порядок заочного розгляду справи; • порядок перегляду та оскарження заочного рішення. 	В	
11.	<p>Оскарження та перегляд судових рішень (питома вага 16%)</p>		
11.1.	<p>Апеляційне провадження У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальна характеристика апеляційного провадження та перевірки судових рішень і ухвал; • право апеляційного оскарження та порядок його здійснення; • розгляд справи судом апеляційної інстанції; • повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування рішень і ухвал в суді апеляційної інстанції. 	С	
11.2.	<p>Касаційне провадження У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суть і значення стадії касаційного оскарження рішень і ухвал; • право касаційного оскарження рішень і ухвал та порядок його реалізації; 	С	

	<ul style="list-style-type: none"> • підготовка справи до розгляду в суді касаційної інстанції та її розгляд; • повноваження суду касаційної інстанції. Підстави для скасування рішень та ухвал у суді касаційної інстанції; • оскарження ухвал суду першої та апеляційної інстанцій у касаційному порядку. 		
11.3.	<p><i>Суть і значення перегляду судових рішень Верховним Судом України</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття, завдання та процедура перегляду судових рішень Верховним Судом України; • суб'єкти права на звернення до Верховного Суду України з заявою про перегляд судових рішень. Судові рішення, що підлягають перегляду Верховним Судом України. 	В	
11.4.	<p><i>Провадження у зв'язку із нововиявленими обставинами</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підстави перегляду у зв'язку із нововиявленими обставинами; • процесуальний порядок перегляду у зв'язку із нововиявленими обставинами. 	В	
12.	Загальні положення міжнародного цивільного процесу (питома вага 4%)		
12.1.	<p><i>Поняття і природа міжнародного цивільного процесу</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет міжнародного цивільного процесу; • джерела міжнародного цивільного процесу. 	В	
12.2.	<p><i>Загальні положення міжнародного цивільного процесу</i> <i>У відповідності до рівня компетенції учасником екзамену «Цивільне процесуальне право» повинно бути засвоєно наступне:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • підсудність цивільних справ за участю іноземних осіб, судові доручення. 	В	